

TEDENSKE SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto XI.

V Ljubljani, dne 14. marca 1935

Štev. 11.

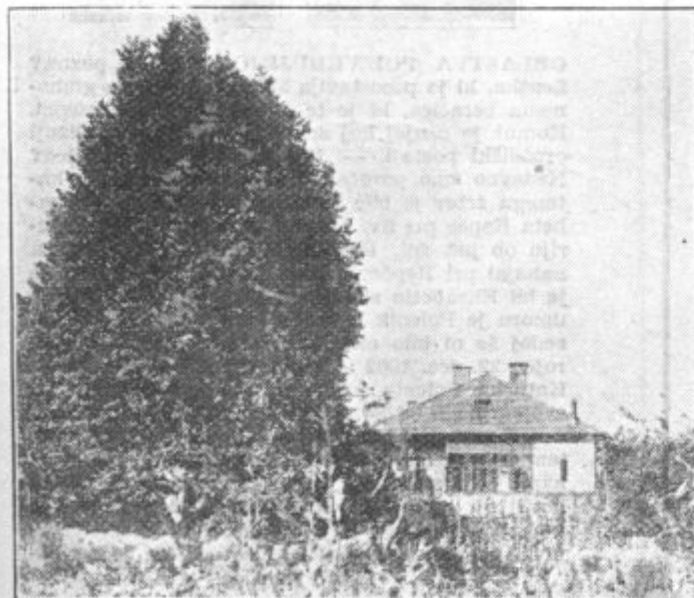
IVAN VRHOVNIK

V petek zvečer je izdihnil zlatomašnik Ivan Vrhovnik, bivši trnovski župnik. Ivan Vrhovnik je bil značajna osebnost. Kot človek je bil nepopisno vpljuden, bodisi v pisarni, bodisi v občevarstvu z verniki in drugimi ljudmi. Čudovita je bila njegova, že kar hladna točnost, s katero je opravljal svoje dolžnosti, in pa uljudnost, katero je izpričal celo že, ko je umiral. Z vso dušo je bil Slovenec in Jugosloven. Bil je mož izza dobe taborov ter je svojim tedanjim vzorom in nazorom ostal zvest do smrti. Iz te velike ljubezni do slovenstva se je rodila njegova ljubezen do vseh slovenskih pisateljev. Vzgladna je bila njegova pridnost. Kakor čebelnica je po zaprašenih arhivih v muzeju, na škofiji in na magistratu iskal drobtinice, iz katerih je sestavil zgodovino trnovske fare. Obdelano in pripravljeno je imel tudi že gradivo za zgodovino svoje rojstne šentpeterske fare, v kateri se je rodil 24. junija 1854, torej istega leta, ko so v Trnovem polagali temeljni kamen sedanji župni cerkvi, v katero je l. 1891 iz št. Ožbalt prišel za župnika. Z zlatomašnikom Vrhovnikom lega v grob slovenska osebnost, kakršne je rodila doba slovenskega narodnega preporoda sredi 19. stoletja. Ivan Vrhovnik se je rodil v šentpeterski fari v Ljubljani, kjer je bil njegov oče cerkvenik. Mladi Ivan je z izvrstnim uspehom dovršil gimnazijo v Ljubljani ter je l. 1873 stopil v bogoslovje, 4 leta pozneje, l. 1877, pa je pel v svoji župni in krstni cerkvi pri Sv. Petru novo mašo. Od l. 1877—1881 je kaplanoval v Sori, od l. 1881—85 v Naklem, od 1885—87 v Dobu, 1887 pa je dobil župnijo v St. Gotthardu, kjer je ostal do l. 1891, ko je prevzel trnovsko župnijo v Ljubljani, kjer je ostal župnik do 1918, ko je stopil v pokoj. Svojim trnovskim faranom

Naj mu sveti večna luč!

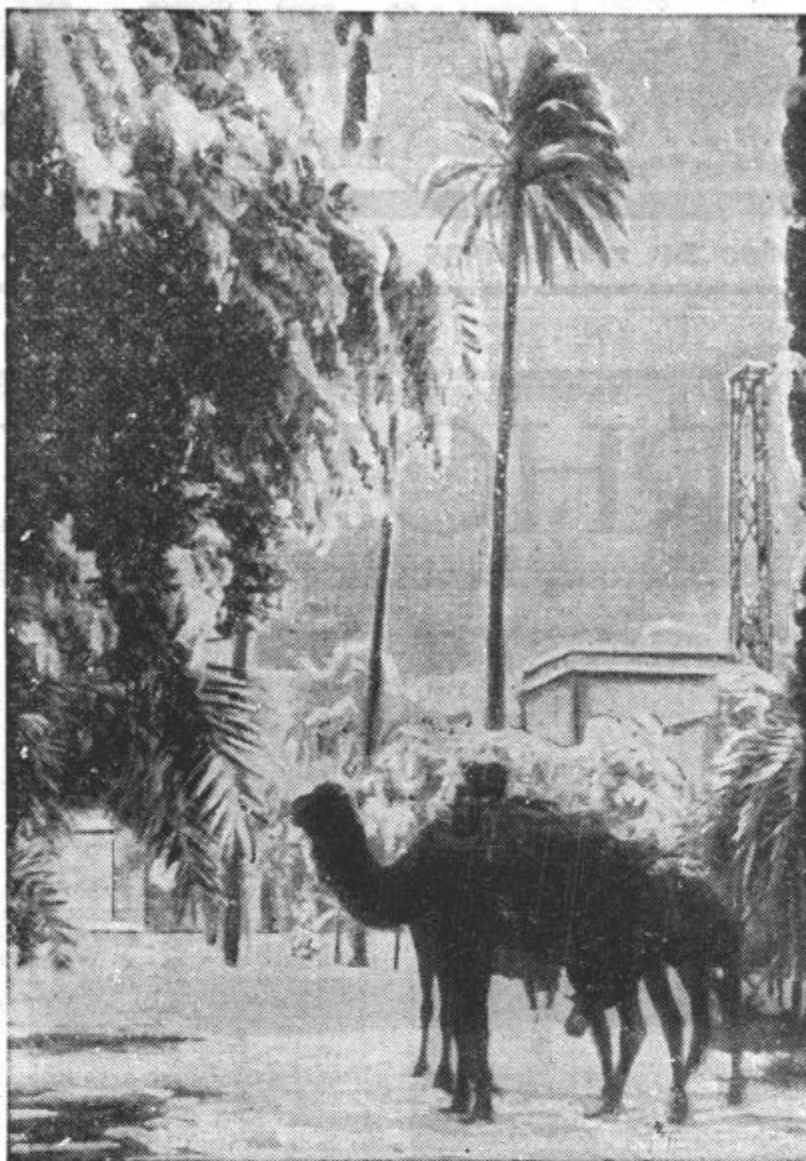
pa je ostal zvest ves čas, saj si je zgradil lično hišico, v kateri je stalno prebival. Dasi je obil ogromno delaven, je bil vse življenje skromen. Ivan Vrhovnik je bil, ki je napisal plamteč poziv za ustanovitev Ciril-Metodove družbe in šele ob 25-letnici te družbe je javnost zvedela za to njegovo zaslug. Vsi »Vestniki« te družbe so bili prvih 25 let skoraj izključno njegovo delo. Bil je ustanovitelj in ves čas glavni urednik »Slovenskega branika«. Trajno pa se v življenje in zgodovino slovenskega naroda zapisal kot nadvse zaslužni zgodovinar. Imenujejo ga najboljšega in najbolj izvrstnega zgodovinarja naše dežele. Nešteto je njegovih zgodovinskih del. Njegova zgodovinska dela so popolnoma zanesljiva in izvršena z vso točnostjo znanstvene metode. Predvsem se je posvetil zgodovini Ljubljane, ljubljanskih fara, pa tudi podeželskih. Glavno njegovo delo je bilo »Zgodovina trnovske fare«. To delo je sam založil ter je še do zadnjega plačeval stroške, ki jih je imel z izdajo tega dela. V rokopisu je njegova obsežna »Zgodovina šentpeterske fare v Ljubljani«, enako tudi zgodovina Sv. Florijana v Ljubljani. Poleg zgodovinskih del, ki jih je še nešteto, je njegova glavna zasluga ustanovitev narodno-obrambno tako pomembne Ciril-Metodove družbe. Morda ni pomembnejšega slovenskega časopisa, v katerem ne bi bil pokojnik sodeloval. Delal je ogromno, prav do zadnjega, ko ga je vrgla na posteljo bolezen. Osebnost je ves čas bil skromen, požrtvovalen in skoraj preponižen. Za denar mu ni bilo nikoli. Bil je vesten duhovnik ter je opravljal dušnopastirsko delo do konca svojih moči. S svojim zgodovinskim delom se je zapisal med pomembne sinove svojega naroda in narod ga bo ohranil hvaležno v spominu.

Slika levo: Vrhovnikova hišica v Trnovem. Pogled z velikega vrta, kamor je bil pokojnik na sredo zasadil košato lipo. — Slika v sredini: Srebrni križ in zlat šopek, ki so mu ga darovali hvaležni župljani kot zlatomašniku. — Slika desno: Utica, kjer je pokojnik presedel premnogo ur ob svojih knjigah

Pomembni dogodki

doma in na tujem

VROČO AFRIKO JE POBELIL SNEG. Pogled na Lghorah, mestice sredi afriške peščene puščave, kjer je te dni ponovno zapadel sneg.

NAD TISOČ HIŠ V VODI, PET TISOČ LJUDI OBUPANIH. Velik del Pomurja v Srbiji je bil 10 dni pod vodo. Začetek najhujših poplavnih nesreč pa je bil v nekaterih vaseh v petek 1. t. m. zjutraj. Takrat se je ugreznila v vodo večina hiš lepe vasi Radinac. V tej vasi je bilo več hiš do strehe pod vodo in tudi cerkev je bila vsa zalita. Nad tisoč hiš je bilo v vodi in preko 5000 duš gleda z obupom na svoje uničeno premoženje. Mnogo zalitih vaških hiš je propadlo. Ker so bile grajene z nežgano opeko, so izgubljale svoje temelje in zidove že ob prvih navalih vode. Mnogo trdneje zidanih hiš pa se bo sesedlo že pred odtokom vode in kdo ve, koliko jih bo sploh še preostalo to hudo nesrečo.

† DRAGOTIN VERBIČ. Prejšnjo nedeljo je množična množica spremljala večnemu počitku na pokopališče k Sv. Križu tehničnega uradnika občine ljubljanske bolnice g. Dragotina Verbiča. Z njim je legel v grob človek dela in nenavadnih zmožnosti, katere je bil prav vse posvetil tehnični ureditvi bolnice, kjer je nastopil službo ob njeni ustanovitvi leta 1895. Večino naprav, tičočih se raznolikih električnih in vobče instalaterskih del je uredil on. Z mnogovrstnim strokovnim znanjem je tako rekoč iz lastnih sredstev pomagal izpopolnjevati bolnico. Naj bo blagemu pokojniku, možu dela in širokih obzorov, ohranjen trajen spomin!

ELA BABICEVA IN NJENA HČERKA TITICA iz Dola pri Hrastniku, ki sta skočili pri Splitu v morje iz obupa in utonili. Mir njima!

OBLASTVA POIZVEDUJEJO. Kdo jo pozna? Ženska, ki jo predstavlja slika, je neznana gluho-nema beračica, ki je te dni umrla na Brezovici. Komur je o njej kaj znanega, naj to javi bližnji orožniški postaji. — Kje je osumljeni morilec? Nedavno smo poročali o zverinskem umoru, katerega žrtev je bila 69-letna prevzitatkarica Elizabeta Repec pri Sv. Jakobu v Kalobju pri Sv. Juriju ob juž. žel. Pred umorom se je nekaj časa nahajal pri Repčevih Ivan Polenik, s katerim se je bil Elizabetin sin Adam seznanil v zaporu. Po umoru je Polenik neznano kam izginil in ga dosedaj še ni bilo mogoče izslediti. Polenik je bil rojen 22. dec. 1902 v Mislinjah, je nezakonski sin Katarine Polenik, pristojen v občino Mislinje. Pri svojem begu od Sv. Jakoba v Kalobju je bil oblečen v sunkljate temne barve, nosil je tudi telovnik temne barve, dolge hlače, ovite do kolen z ovoj-kami. Na sliki ima brke. Zadnje čase pa ni nosil brk, oziroma le kratko pristrizene. Kdor bi kaj vedel o njem, naj to takoj javi bližnji orožniški postaji, ker je skoraj gotovo, da je on zločinški morilec.

Umorjeni paznik Ivan Peterin

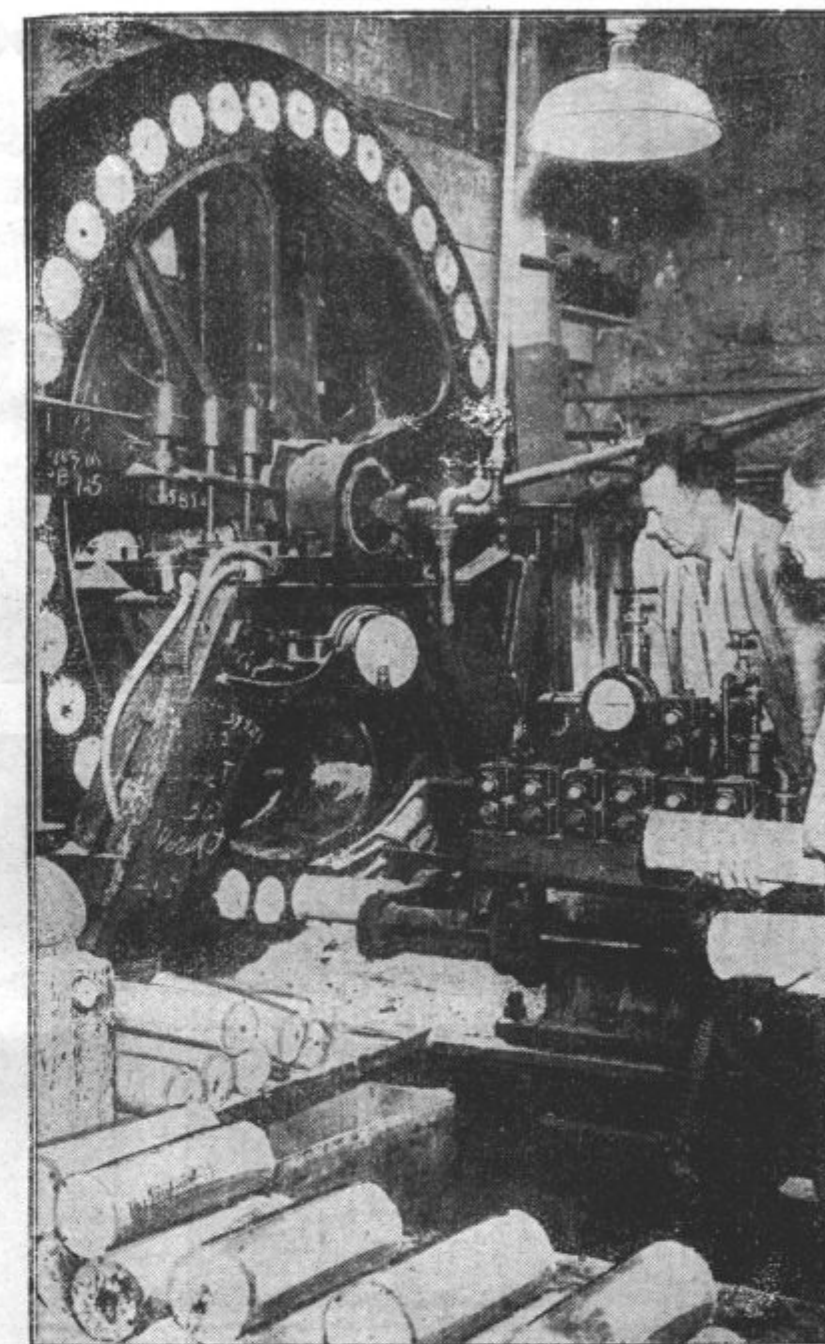
PRAVICI JE ZADOSCENO. Ze zadnjič smo poročali o koncu zalogre, ki je zahtevala življenje mariborskega jetniškega paznika Ivana Peterina. Danes pa prinašamo slike žrtve in obeh razbojniških pajdašev.

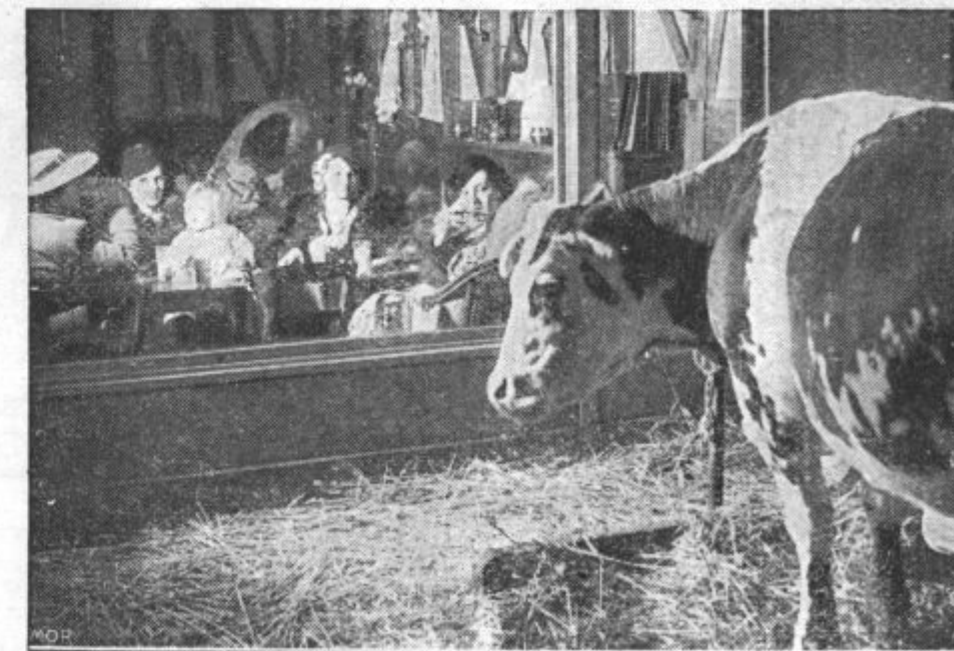
Stanko Pančur

Ivan Lakner

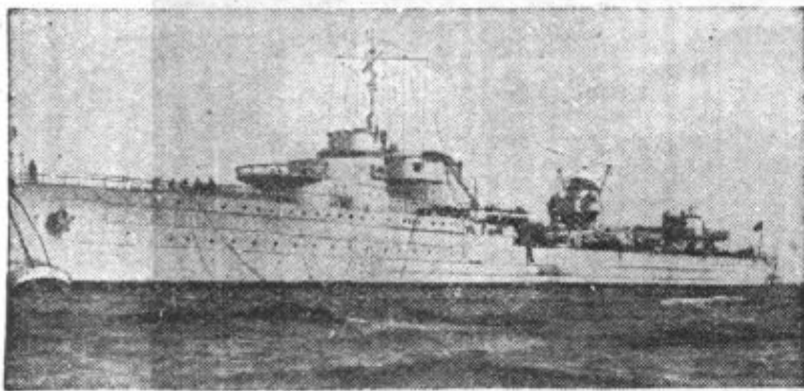

NAROBÉ SVET. V Kaliforniji se je našel iznajdljiv podjetnik, ki izdeluje umetna debia iz lesenih odpadkov. Fabrikacija se vrši pod visokim pritiskom. Poročilo predvidno molči, koliko so ta debia dražja od naravnih.

NA OBEH STRANEH ZACUDENJE. Ta slika ni nobena potegavščina, marveč resnični posnetek iz najbližje okolice Pariza, kamor hodijo Parižani pit sveže mleko, pravkar pomolženih krav. Menda mešanom tudi bolj tekne, ko zrejo pred seboj živi studenec, iz katerega je pritekla njihova malica.

.....Krvave homatije na Grškem

Slike na levi nam kažejo. Prva: Največjo bojno ladjo »Georgios Averof«, ki je upornikom najboljša opora. Druga: Ujete uporne častnike vodijo vladne čete v zapor. Tretja: Vladni polk prisega na zastavo pred odhodom na bojišče. Četrta: Venizelos pregleduje svoje vojaštvo na Kreti. — Slike na desni. Prva: General Plastiras in politik Venizelos, duši upora. Druga: General Kondylos, grški vojni minister. Tretja: Del prizorišča bojov z uporniki. Četrta: Vladne čete na pohodu proti upornikom. Peta: Uporniške ladje hitijo na Kreto.

